

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre 12 korona
Fél évre 6 korona
Negyed évre 3 korona
Egyes szám 16 fillér

POLITIKAI LAP.

Felolvas szerkesztő: **OBLÁT KÁROLY.** * Szerkesztő: **Dr. MÜLLER JÁNOS.**

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Zarándok u. 7.

Telefon-szám: 174.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Gazda-árvaház a rokkant-telepeken.

Az Országos hadigondozó Hivatal folyó évi október hó 1-én körlevelet intézett 41.412/OHGH. 1917. szám alatt összes intézeteihez és munkaközvetítőihez, a mely körlevél egyuttal a magyar társadalomnak is szólott. E körlevélben kifejti a Hivatal nagy látókörü elnöke, gróf Teleky Pál, hogy a hadigondozásnak nemcsak az a célja, hogy a most élő nemzedéknek háboru okozta nyomorán enyhítsen, hanem feladata ama veszteségnek ugy mennyiségi, mint minőségi pótlása is, melyet a magyar nép egésze a háboru alatt szenvedett. Mivel a nemzet színe-java elesett vagy nyomorékká vált, oda kell hatni, hogy a megmaradtaknak minél nagyobb részük legyen a nemzedék felnevelésében. Eme népesség-politikai és fajegészségügyi szempont érvényesítésére a magyar faj erősödése érdekében bő alkalom nyílik a hadigondozás terén. Szorosan idetartozó, de eddig még nem eléggé méltányolt kérdés a hadiárvák sorsáról való gondoskodás.

A hadirokkantak megélhetésének biztosítása elsőrendű humánus kötelességünk, míg a hadiárvák s egyáltalában az árvák helyes felnevelése, képzése és megélhetésüknek biztosítása a nemzet létérdekébe vág, mert az állam jövője ifjainak kvalitásában van. Az árvaügyi korszerű rendezése a háboru teremtetta nagy méretei folytán tehát messzevágó szociálpolitikai fontossága feladat, melynek helytelen megoldása társadalmunk összetételében gazdasági életünkre káros eltolódásokat vonhat maga után.

Eddigi gyakorlat szerint az árva-házban felvett növendékeket képességeik szerint lateiner vagy iparos pályára nevelték, a legtrikább esetben gazdává, lett légyen az árva bármiféle foglalkozásu szülők gyermeke. Ennek a ránk nézve idegenszerű gazdasági fejlődésnek volt a következménye a falu kulturájának

és mezőgazdasági produktivitásának lassu, de fokozatos háttérbe szorítása és a föld népének a városba tódulása.

A háboru előtt az árvaházakban a földmives nép alig-alig volt képviselve s az a kevés, ki oda jutva az ottani nevelés folytán ipari vagy szellemi pályára lépett, észrevehető veszteséget nem jelentett társadalmi osztályra. Ilyen méretű átszivárgás egyik társadalmi rétegből a másikba állandóan folyik, a mi természetes és kívánatos is. Pályaválasztásuk tisztán személyi kérdés lehetett; jó vagy rossz iparosok vagy szellemi munkások lettek. Ma a kérdés sokszorosan tágabb kereteinél fogva egészen más. Ridegen szólva: ma a gyámolításra szorulók egész tömegeiről van szó, a mely tömegeknek egyik vagy másik társadalmi osztályhoz való gyors kapcsolása, illetve nevelése a társadalmi egyensúlyt is érintheti.

Vajjon ránk, agrár államra nézve kívánatos-e, hogy például 5—10.000 földmives árvát, kik, rendes viszonyokat feltételezve, megmaradtak volna az eke szarvánál, kiragadva apáik világából, belőlük szellemi proletárt, vagy jobb esetet feltételezve: iparost neveljen a társadalom? A felelet egyszerű! Nemzeti érdek, hogy ez árvák ne hagyják oda apáik halálával azoknak kenyerét is.

Tehát akkor, mikor az apát vesztet gazdafiakról gondoskodni akarunk, ezt nem szabad szem elől téveszteni. Ugy kell azt az árvaházat berendezni, hogy növendékeit ugyanabba a világba tudja felnevelni, melyben az a gyermek származásánál, apától örökölt hagyományainál és hajlamainál fogva, szívvel-lélekkel beletartozik s a mely körből nagy nemzeti érdekek veszélyeztetése nélkül nem is lehet kiragadni.

Gazdahöiseink iránt tartozó kegyeletünket sem róhatjuk le alkalmasabb módon, mint ha árváikból hozzájuk méltó öntudatos, alapos gazdákat nevelünk, a kik apáik örökét biztos kézzel vehetik át és gya-

rapításukhoz szükséges képességet is hoznak magukkal. Nemzetgazdasági szempontból pedig a gazdaárvák speciális nevelésének az a nagy előnye lesz, hogy őstermelő osztályunkat a fiatal termelők elvonásával nem gyengítjük, sőt kiscgazdáink kvalitását a legcélszerűbb módon emelhetjük.

Az ilyen árvaházból falujukba visszakerült ifjak a legjobb apostolaivá lehetnének honfitársaik között a többtermelésnek s az okszerű gazdálkodás régóta hiába hangoztatott eleve nagy lépéssel közelednek a megvalósulás felé. Végeredményben pedig a nemzeti vagyonosodás utját egyengetjük a mezőgazdaságnak, mint nemzeti termelési ágának fejlesztése által. De azért is el kell követnünk mindent, hogy a falu gyermekeit megmentsük a falunak és vele a mezőgazdaságnak, mert az ország ipariasodásával, illetőleg a városi élettel karöltve jár a statisztika szomorú tanúsága szerint az egyes családok elnéptelenedése.

A mi az intézetet elhagyó árvák további sorsát illetné, két eshetőség állhatna elő: ha szüleikről maradt rájuk valami földecske, nyugodt tudattal adhatjuk kezükbe atyjuk örökét; ha pedig vagyontalanok, mindig keresett gazdasági munkások lesznek s a munkaadó nem annyira emberbaráti kötelességet végez, mikor az árvaház növendékeinek előnyt ad, mint inkább saját javát mozdítja elő, mert képzett, megbízható munkást kap.

A gazdaárvaházak megvalósítása nem okoz különös terhet az államra, vagy a fenntartó állami testületre. Hazánk különböző részein körülbelül minden vidék különleges viszonyainak megfelelő gazdasági iskola van, melyek mindegyike egy-egy mintagazdaság 5—20 kataszteri holdnyi birtokon a legszükségesebb felszereléssel, tantermekkel, gazdasági és tanügyi szemléltető berendezéssel. Ezeknél alkalmasabb alapot keresve sem lehetne találni a gazdaárvaházak felállítására. A kiscgazdaképzés minden kelleke készen feltalálható egy

ilyen jól berendezett iskolánál és csak az internátus felállítására volna szükségessé.

Misem nyújthatná az emberi méltányosságának és jóvátételnek teljesebb kópét, mint egy ilyen árvaházal egybekötött rokkant-telep.

Gazdánvárnaknak ilyenét való nevelése úgy az állam, mint az árvának legjobban megfelel a vázolt terv szerint semmi külön terhet nem jelent a társadalomra annak kivétel.

Szabó Sándor.

Dr. Margalits Ede előadása.

A tüdővész ellen védekező Bács-Bodrog megyei egyesület patronage bizottsága elhatározta, hogy a tüdővész elleni védekezés hatásosabbá tétele céljából szakszerű előadásokat tartat. Az előadások sorozatát dr. Margalits Ede nyug. egyetemi tanár, miniszteri tanácsos nyitotta meg 1917. november 11-én a városháza nagytermében. „Az emberi élet javai és bajai”-ról tartott előadással. Nagyszámú előkelő közönség s a középiskolák tanulóifjúsága hallgatta végig a mindvégig lebilincselő előadást, melyet a nagyműveltségű s széles látókörű előadó tartott.

Rámutatott röviden, hogy a társadalom mai rettenetes közelméret még nehezebb teszik azok a bajok, amelyek lapangva elterjedve ma már hangos szóval követelik, hogy foglalkozzék vele a társadalom. Ezek a venerikus bajok és a tüdővész, mindkettő akcióba lépésre szólítja a művelt embert és ezért lépett akcióba Bács-Bodrog megye is, amelynek jelenlegi főispánja szívvel-lélekkel az akció élén áll. Rámutat, hogy a világ fennállása óta három dologgal foglalkoztak a bölcselők, a filozófusok, és ez az Isten, a világ és az ember kérdése. Mindhárom kérdés megérdemelné a vele való beható foglalkozást, előadó hivatása azonban a kérdések harmadikáról, az emberről foglalkozni arról az emberről, aki sajátos eddig hamis jelszavaktól vezéreltetve nem foglalkozott kellőképpen önmagával, hanem rohant félrevezetve a korszellemtől s nem törődött önmagával. Rohant az úgynevezett civilizált emberi társadalomba az ember a mérhetetlen vagyon, élvezet után, vezette a határtalan önzés és a góg. A civilizáció, művészet és tudomány jelszavaitól elkapatva önzése, gógje határt nem ismert. S mikor kitört a nagy világégés, feljajdult, mi lesz a tudománnyal, elpusztul a művészet, elvész a civilizáció. Pedig ez az aggodalom korai. A tudomány a háború dacára nem vész el, sőt fejlődik. A művészet kincsének csak kis része pusztul el, javarésze megmarad, sőt a világégés talán módot ad tisztultabb művészet kifejezésére. Siránkoznak, hogy a civilizáció elvész. Ezért a civilizációért nem is kár, mert hamis alapokon épült az egyenlőség, testvériség, szabadság jellegű, sajnos azonban csak a jellegük forogtak az ember nyelvén, a lényeg betartására senki nem gondolt.

A vasuti kalauz is az első osztályú utas jelszék lyukaszsáchoz keztyűt húz, alázatosan köszön. a második osztály utasainál még mindig köszön; a harmadik osztály utasainál már levezi a keztyűt. Ime, ilyen a mai társadalom, ilyen a testvériség és egyenlőség a valóságban. A valódi civilizáció megvalósítását, az

egyes egyént, az embert megbecsülő demokratikus társadalom fogja keresztülvinni, amely foglalkozik majd az egyénnel, az emberrel törődik annak testi-lelki bajával. Ennek a céljának a megvalósításához kéri, hogy a jelenlevők is fogjanak össze s nyújtsanak segídekzet.

Dr. Sk.

A hetedik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háború további nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államhatalomnak szemben, a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezúttal 6%-kal kamatozó adómentes járadékkölcsön kötvényeket valamint 5 $\frac{1}{2}$ %-kal kamatozó adómentes járadékkölcsön kötvényeket bocsát nyilvános alálásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez.

Az alálrás időtartama 1917 november 15-től december 14-ig bezárólag terjed. Alálrási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak, adóhivatalok, a postakaraképképző és annak közvetítő-helyekül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzügyintézetek.

A kibocsátásra kerülő 6% kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 koronás címletekben, az 5 $\frac{1}{2}$ % kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei pedig 100, 1000, 5000 és 10.000 koronás címletekben fognak kiállítani.

A 6% kal kamatozó járadékkölcsön kötvény kibocsátási ára voltaképpen 97 K 13 f-rei van számítva. De arra való tekintettel, hogy a járadékkötvény kamatozása csak 1918 február 1-én veszi kezdetét s a jegyzétül 1918 január 31-ig járó kamatok az alálrási árba be vannak számítva, a kötvény alálrási ára minden 100 korona névértékben a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az alálráskor az alálrt egész összeg ellenértéke befizetettik:

a) az 1917. évi november 15-től december 1-ig bezárólag történő alálrás esetén 95 K 10 f;

b) az 1917. évi december 1-ét követő időben 1917. évi december 14-ig bezárólag történő alálrás esetén: 96 K 32 f;

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az alálrási határidő egész tartamára szólólag 97 K 20 f.

Az 5 $\frac{1}{2}$ %-os járadékkölcsön kötvény kibocsátási ára 1917 december 1-én 91 K 25 f. Ehhez képest

1. arra az esetre, ha az alálráskor az alálrt összeg egész ellenértéke befizetettik:

a) az 1917. évi november 15-től december 1-ig bezárólag történő alálrás esetén 91 K 25 f;

b) az 1917. évi december 1-ét követő időben 1917. évi december 14-ig bezárólag történő alálrás esetén 91 K 45 f;

2. ha pedig a kedvezményes, részletekben történő fizetési módozat vétetik igénybe, az alálrási idő egész tartamára 92 K 25 f.

A hetedik hadikölcsön 6% os járadékkötvényei minden év február és augusztus 1-én lejáró felváltó utólagos részletekben évi 6% kal kamatoznak, az első szelvény 1918. évi augusztus 1-én eszedékes. Az alálrástól 1918 január 31-ig járó kamatok az alálrási árba vannak beszámítva.

Az 5 $\frac{1}{2}$ % os járadékkötvények 1917 december 1-től kezdődően évi 5 $\frac{1}{2}$ % kal

kamatoznak. Az első szelvény 1918 június 1-én eszedékes s a kamatok minden év június 1-én és december 1-én lejáró felváltó utólagos részletekben fizetnek. Mivel az alálrási határidő második szakasza az 1917 december 1-ét követő időre esik, az alálrási árak a határidő második szakaszára való megállapításánál az első szelvény ellenértékének az alálrási határidő befizetéséig terjedő időre eső része már számításba vétetett.

A kölcsönre történő jegyzésenkül az alálrt összegek ellenértéke az alálrási helynél fizetendő be és az alálrási áron felül az alálróval szemben sem folyó kamatot, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Az esetben, ha a 6% os, valamint 5 $\frac{1}{2}$ % os járadékkölcsönre alálrt összeg 100 koronát meg nem halad, az alálrás alkalmával az alálrt összeg egész ellenértéke fizetendő. A 100 koronát meghaladó alálrásoknál ellenben a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az alálrás alkalmával az alálrt összeg 10%-a biztosítottéppen letendő és pedig készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

a) jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918 január 9-ig,

a) jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918 január 29-ig,

a) jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918 február 16-ig,

a) jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1918 február 28-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az alálrási hely a letét biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-ürlapok az összes alálrási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az alálrás levélléleg is történhetik.

A befizetés alkalmával az alálró fél az alálrási helytől pénztári elismervényt kap, amely a fél kívánságára 1918 január 20-tól kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről kiállított ideiglenes elismervényre fog kicseréltetni, amennyiben eddig az időpontig a végleges címletek kiadhatók nem lesznek. A végleges címletek kiadására nézve, illetve a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejkorán hirdetmény útján fog a felhívás közzétetni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, a hol a pénztári elismervény, illetve a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

Az alálró felek a címletbeosztásra irányuló esetleges kívánságukat a jegyzés alkalmával az „Alálrási nyilatkozat”-nak erre a célra megjelölt helyén kifejezhetik. Ily kívánság hiányában a jegyzett összegeket a leg-agyobb címletekben fogják kiszolgáltatni.

HÍREK

* Az alkalmatlanok 27-én vonulnak be. Budapestről jelentik: A honvédelmi miniszter 23.200-4.- 1917. elmőki szám alatt kiadott rendeletében intézkedik a segédszolgálatra behívott alkalmatlanok bevonulásáról. A rendelet szerint azoknak a népfelkérésre kötelezetteknek, akik az eddigi népfelkeltő szemléken alkalmatlanoknak osztályoztattak, de akiket most irnoknak, küldönczöknek stb. hívtak be, november 10-én kézbesítették a behívóparancsot. Ezek kötelesek november 27-én a tartózkodási helyükhöz legközelebbi császári és királyi hadkiegészítő pa-

Nincsen gazdag, nincsen szegény, nincsen házbán no volna egy üveg

Brazay sósorszesz

használatára testi ép-ségre, egészségre egyaránt fontos!

rancsnoksághoz bevonulni. A bevonulók-
nak igényük van a behívási parancs alap-
ján harmadosztályú ingyenes vasúti jegy-
hez. Aki a behívási parancsokhoz nem tesz
előzet, azt a katonai büntető törvények
szerint szigorúan büntetik.

*** Nem szabad kihágási ügy-
ben büntetni az iparosokat.** A
belügyminiszter körrendeletet intézett az
összes törvényhatóságokhoz, melyben a
büntető hatóságokat arra figyelmezteti, hogy
a kereskedőknek, iparosoknak kihágási
ügyekben való megidézését és büntetését
lehetőleg kerüljék ki, mert ez munkavesz-
teséggel jár, az államnak pedig most az
az érdeke, hogy mindenki zavartalanul
folytassa munkáját.

*** A Szociális Misszió Társu-
lat impozáns országos naggyűlésén** —
amint értesültünk — a zombori osztály
részéről dr. Eperjessy Béláné és 3 tag
vettek részt, mint kiküldöttek.

*** Iskolai gondnokság Bács-
keresztúron.** Dr. Balogh Ernő fő-
ispán a bácskeresztúri állami elemi nép-
iskola gondnokságának elnökévé Mudri
Mihály görög keleti plébánost, alelnökévé
Arnold Ernő gyógyszerészt nevezte ki.

*** Megdrágujt a vasúti.** A ma-
gasabb vasúti tarifa már f. hó 15-én
életbelépett s így e naptól kezdve az utazás
lényegesen megdrágult.

*** Halálhíradás.** F. hó 11-én hunyt el
Sárváron Zwirschitz János, a vas megyei
czukorgár tisztviselője 81 éves korában.
Az elhunytat Zwirschitz Károly, az Arena-
mozi tulajdonosa édesapját gyászolja. Temetése
f. hó 14-én Sárváron nagy részvét
mellett ment végbe. A meghaldogultat
még öt gyermeke, számos unoka és nagy-
számú rokonság gyászolja. — A családi
gyászjelentésen kívül a vasvármegyei czu-
korgár tisztviselői külön gyászjelentést
bocsájtottak ki.

*** A szabadszakai üzletvezetőség
kitüntetései.** Ferdinánd bolgár király
Ráner Odón üzletvezetőt a bolgár polgári
érdemrend parancsnoki keresztjével, Far-
kas József Máv felügyelőt, a szabadszakai
üzletvezetőség forgalmi osztályának főnö-
két, a bolgár polgári érdemrend tisztii ke-
resztjével tüntette ki.

*** Fém tárgyak hadicélokra
való beszoállítására.** Kleiner
Lajos polgármester a kormánynak egy
rendeletet bocsájtotta ki, amely felhívja a
lakosságot a különböző fém tárgyak hadi-
célokra való beszoállítására. Felsorolja
a felhívás a beszoállítandó fém tárgyakat
és kik kötelesek ezeket beszoállítani. —
Közlj továbbá a büntető határozatokat,
hogy: aki a hadicélokra igénybevettnek
kielentett fém tárgyait elitülkölja, beszo-
állítandó tárgyait be nem szolgáltatja,
vagy a rendelkezéseket egyébként meg-
szegi, az, amennyiben eseménye súlyo-
sabb büntető rendelkezés alá nem esik,
kihágást követ el és az 1914. évi L. t. cz.
17. §-a értelmében két hónapig terjedhető
elzárással és hatszáz koronáig terjedhető
pénzbüntetéssel büntetettik.

*** Országos vásár.** Zombor szab.
kín. város rendőrkapitányi hivatala köz-
hírré teszi, hogy az itteni őszi országos
vásár f. évi november hó 25-én fog meg-
tartatni. Ezen országos vásárra vémentes

helyről szabályszerű marhalevéllel ellátott
bármiféle haszonállat — felhajtható. Bármifé-
le tehát eladásra nem szánt állatok is
csak szabályszerű marhalevéllel bocsájtat-
nak a vásárra.

*** Új bélyegok.** Legközelebb har-
minczöt és negyven filléres, azonkívül
három, öt és tizkoronás postabélyegok ke-
rülnek forgalomba. A harminczöt és negy-
ven filléres bélyegok az aratást, a többin
pedig az országahzat ábrázoló új posta-
bélyegok rajza lesz.

*** Orgonasípok rekvirálása.**
A hadügyminisztérium magánosok tulajdo-
nában levő orgonák ön- vagy ötvözetből
készült sípjaikat zár alá vette és kg.-kint
15 korona árban fogja megállapítani.

*** Tizenmilyoz milliót örökölt
egy újvidéki vasutas fia.** Tharjány
László, Turzar János újvidéki vasúti fő-
raktárnoknak a fia, a kit az elhunyt turjai
Tharjány Elemér, anyai ágon a szerencsés
finnak második nagybátyja, örökbe fogad-
ott és 18 millió koronát érő vagyonát
ráhagyta. A boldog család most kapta meg
a végrendeletet, amelyen Lobkowitz her-
czeg és dr. Gruzsoia Antal, a gróf titkársa
szerepelnek. A gróf a családhoz intézett
külön levélben ad tanácsot a családnek,
hogyan éljenek a jövőben s hogy mit csinál-
janak a vagyonnal, ha esetleg a boldog
örökös, az új Lacz gróf pap akarna lenni.

*** Rabló czigányok.** Vakmerő
rablás történt Gádoron. Egy gazda családja
négy lóval dolgozott a földeken. Alkoi-
nyaitkor hazafelé készülődtek. Befogták
a lovakat és indultak. Ekkor a pillanatban
ott termett egy czigánybanda, megtámad-
ták a családokat fegyverrel, elszedték tőlük
a lovakat és kocsiakat és elhajtottak. A
rabló czigányokat keresi a csendőrség.

*** A czérnauszara letérésére**
jelent meg október 25-én a kormány ren-
delete, mely szerint a legdrágább czérna
orsója 8 korona lesz. Minőségként és
fonalhosszuságként az árak letelése csök-
kennek és a legolcsóbb czérna orsója 35
fillérben van megállapítva. Ennél drágáb-
ban czérnát nem szabad forgalomba hozni.
Azonkívül felhatalmazta a kormány a
pamutközponot, hogy bizonyos fonalak-
ból czérnát gyártson és azt saját bélyeg-
zőjével ellátva, hatósági áron forgalomba
hozhassa. Elitolták az igazolvány nélküli
czérnaárakat üzletükben kitűggeszteni.
A közönség azonban legyen meggyőzően
óvatos, mert nagyon sokféle ár van meg-
állapítva és nagyon könnyen visszaélés
áldozata lehet, ha az árakat a kitűggesz-
tett jegyzék segítségével nem ellenőrzik.

A „Vasárnapi Ujság” novem-
ber 11-iki számának képei a mult napok
legizgatottb eseményére, olaszországi dia-
dalmas előnyomulásunkra vonatkoznak:
bemutatják csapataink harczeit, az esemé-
nyek főbb színhelyeit stb. A többi képek
bemutatják Gergely Imre festőművészünk
és Gárdos Aladár szobrászünkat műter-
mükben, az új államtűkárókat. Laskert, a
világhírű sakkmestert játék közben a sakk-
versenyen. Szépirodalmi olvasmányok:
Pekár Gyula regénye, Szép Ernő két finom
verse, Lakatos László novellája, Szöllösi
Zsigmond tárcája, Balla Mihály cikksorozata
az amerikai dollárkirályokról stb.

Egyéb közlemények: Holló Barnabás, az
elhunyt magyar szobrász képe műtermé-
ben s a rendes heti rovatok. A „Vasár-
Ujság” előfizetési ára negyedévre 7-50 K,
a „Világkrónika” val együtt 8-50 K. Meg-
rendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadó-
hivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4.).
Ugyanitt megrendelhető a „Képes Nép-
lap”, a legolcsóbb újság a magyar nép
számára, félre 2 K 40 f.

Előjegyzési és nagy fali
naptárak
1918. évre már kaphatók
Oblát Károly könyvnyom-
dájában.

Törvénykezés.

(Rovatvezető: Dr. Szabó István.)
Egy kis háborus árdragítás.
**Bénes és teai a büntető bíróság
előtt.**

A háborus üzérkedésnek — hogy erő-
sebb kifejezést ne használjunk — egy na-
gyon csunya esete foglalkoztatta a közel-
mult napokban a kir. tszék büntető taná-
csát. Szerény tizenötven ölték árdragító
visszaélés vétsége miatt a vádlottak padján.

A sorozatos visszaélések sorát Litzin-
ger Márton jómódú őrszállási földbirtokos
nyitotta meg azzal, hogy sertéseket és
kukoriczát adott el ez év június havában
Bénes Mátyás bajmoki lakosnak jóval
maximális áron fötül. Ebből a kukoricza-
eladásból indult azután ki az a bizonyos,
kétségbejött arányokat öltő „lánczkereske-
delem”. Bénes a kukoriczát Litzingertől
130 kor. métermázsánkénti árban vette
meg és pár óra múlva túladott rajta 146
koronáért. Darabos Mihály, Berakovits
Gergely és Rádits Antal (vevők) aztán még
azon az éjszakán beutaztak Szabadkára s
ott a kukoriczát Knapig Tamásnak és
tsainak adták el 150 koronáért. Ezek a
jámbor vevők sem vették azonban vala-
mennyien a kukoriczát a maguk háztár-
tási céljára, hanem egyesek ismét tovább
adták 220 kor. métermázsánkénti árban.

Különös érdekességet ad a dolognak
az, hogy a továbbeladók a szegényebb
napszamos és fuvaros emberek soraiból
kerültek ki nagyrészt s ezzel teettek mintegy
bizonyosságot atélől, hogy a szegénység
mellett a spekulatív-szellem is megfér egy-
mással a kenyeres tarisznyában. Azonkívül
egy kissé különös világításba kerültek

„PAX” Higienikus szivarkahüvelgek!

Antimicotin. Sajnárami edárjuk a T. elgarrettázó unakkal,
hogy mindennemű anyag ropant megdrágu-
lá a folytan kénytelenek voltunk a hivelyi do-
boznak szat egy harmaddal felemelni.

1 KÖNYVECSKE (SODORNI VALÓ), PAX CIGARETTAPAPIR ÁRA 20 FILL. — „PAX” VÁLLALAT.

ebben a büntető perben a mi jómódú bácskai gazdáink is, mert — amint kiderült — a kukoricza a Bácska-szerte ismert nevű tekintélyes Pótz család egyik tagjác volt.

Az eset egyébként olyan „közönséges” és szemérmetlen, hogy nem érdemli meg a vele való bővebb foglalkozást. Csupán azt jegyezzük meg, hogy a benne szereplő urak ellen a kihágási eljárás is folyamatban van s így aki itt esetleg kiszabadulhatott, ott mégis bekerülhet a páczba. A törvényszék ítélete ellen úgy a vád, mint a védelem felebbezéssel éltek.

NYILTTÉR. *)

Igen jó eredménynyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ

a légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjainál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

A díjnyertes

*) Ezen rovat alatt közöltöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

50 drb sertés

hizlalására

szerződést kötnék oly termelővel, a kinek a szükséges takarmány saját termeléséből rendelkezésére áll. A takarmány felhasználására vonatkozó minis-teri engedély biztosítva van. Ajánlatokat kérünk: **Nagy Izso és Radó László** építési vállalkozók Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 1. czimre.

Zsinegek Uj és használt zsákok

Melegtakarók . . . K 58
Szalmazsákok . . . K 20
Fejárnák . . . K 5

Foglyok és munkások részére, a ma létező legjobb minőségben, míg a készlet tart. Nagyobb vételnél megfelelő engedmény.

BAKOS és SZABADOS
zárak, ponyva, takaró, zsinag- és textiláru nagykereskedésében
BUDAPEST, V., Bálvány-utca 18. sz.

Összefoglaló tankönyv

A középiskola négy alsó osztályának tananyaga. Rövid és könnyen érthető. Nélkülözhetetlen rendes- és magántanulóknak, műveltségére törekvőknek. Két kötet ára 25 korona és 1 korona postaköltség. Megrendelhető a

ZSOLDOS tanintézetnél
VII., Budapests, Dohány-utca 84. sz.
Telefon 32—40.

BESZÉLŐSPEK 100 KORONÁTÓL 500 KORONÁIG.

NAGY FÉNYKÉPES HANGSZER- és LEMEZ-JEGYZÉK INGYEN!

Ha igazán kellemesen akar mulatni,
hozzason meg a most legújabbban megjelent
GYÁRFÁS TELEFONÁL című kétoldalas tréfás, kacagtató hanglemez.

EZEN LEMEZ PENZERT NEM KAPHATÓ. Gyártás Dezso ezen lemezen ugyancsak megkacagtatta a hallgatóit. Elejétől végig holtra nevetető!

ÁRA: Hat darab ócska használt hanglemez.

KIZÁRÓLAG csakis **WÄGNER** „HANGSZER KIRÁLYNÁL” kapható.

Országgyezerte elemert, előrendő magyar hangszor és beszélőgepek áruház.

BUDAPEST, VIII., József-körút 15/v.

TANONC OBLÁT KÁROLY KÖNYVNYOMDÁJÁBAN ZOMBOR.

— Arany érem Wien 1912. —

IDEGGYENGE FÉRFIAK
használják az

Evaton-tabletták-at.

melyeket a modern gyógyászat alapján készítenek, és orvosok is melegen ajánlják.

Ezen tabletták rendelkezhetőek:

20 drb-os dobozokban	4 K	20 fillér
50 " " "	10	koronáért
100 " " "	18	"

Fő aktár: „HUNNIA” gyógyszerár
BUDAPEST, Erzsébet-körút 56. sz.
Postai szétküldés naponta. Postaköltség 1 K.

GAMBRINUS
CAFFE RESTAURANT
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 27.
DELTÁN ESTE KÁROLY NAGYVERSENY
VÉDEKÉK TALÁLKOZÓ HELYE.

Viszketegység, sömör, rüh,
leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-féle eredeti

„BARNÁ ZSIR”

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccotes Dr. Fiesch-féle körjünk. Próbatétegy 1 60 K. Kapható 3 K, családi tétegy 9 K. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelkezhető. Dr. Fiesch E. „Korona” gyógyszerárára Győr.

A tyukszem fáj, a kitűnő RIA BALZSAM

azonban már 3 napi használat után gyökeresen és fájdalom nélkül írja ki a tyukszemet, nyomtalanul eltüntet mindennemű bőrkeményedést és szemölcsöt. A hálá és köszönőiratok ezrei bizonyítják a szer kiválósgát. Ára jótállólévéll: tételyenként 1 korona 75 fillér, 3 tétely 4 K 50 fill., 6 tétely 7 K 50 fill.

Láb, kéz és hónalj izzadásnál használja a kitűnő „ITA” hirtő port és azonnal megszabadul ettől a kellemetlen betegségtől! Egy doboz ára 1 kor. 75 fillér. 3 doboz 4 kor. 50 fill. Szétküldés naponta. Kapható az egyedüli készítőnél: Dr. Kemény Miklós, Kassa, postafiók 12-v.

A MODIANO S. D. FIUME
cigaretta-hüvely és cigaretta-papírgyár

ÉRTESSITÉSE.

Alulírottak mélyen megrendülve, a gyár hosszú éveken át volt képviselőjének, — Halász Ferenc urnak elhunytá fölött, — kinek hűségét, visszorgalmát, felülmúlhatatlan munkacserjét és nagy szaktudását mindig a legjobb emlékezetben fogjuk tartani, — tudatjuk összes üzletheleinkkel, hogy ezentúl megrendelések a CLUB-SPECIALITE és egyéb fajtaú cigaretta-papírokra, valamint minden más megrendelés, kérdezősködés és egyáltalán az egész levelezés közvetlenül a gyárba:

MODIANO S. D. FIUME
küldendők és azidőszent a gyár képviselőivel, pénzbeszedéssel és üzletkötéssel senki sinez megbízva.

A MODIANO S. D. cigaretta-hüvely és cigaretta-papírgyárak Fiume, Triestei novében Sokrates Stavropulis vezérigazgató.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy ezentúl a

„Hungaria”
tüzdőben

esütőtűk egész nap, péntek déltán és szombat déltán hölgyek részére lesz gőztüzdő.

Péntek, szombat délelőt és vasárnap 5 óráig lesz gőztüzdő uraknak.

Kádfürdőt urak és hölgyek egész napon át használhatják reggel 6 tól este 7-ig.

Biebert János, bérlő.

Raffia nincs és nem is lesz!!!

Nyersanyag hiány miatt a papírspárga ára napról napra emelkedik. Mindenki lássa el magát előre

PATRIA
szólókötőző papírspárgával.
Ára 100 kg-ként K 520.— Kapható **Gottlieb és Schmiel** „Patria” papírspárga” eladási iroda
BUDAPEST, VII., Rákóczi-út 6.